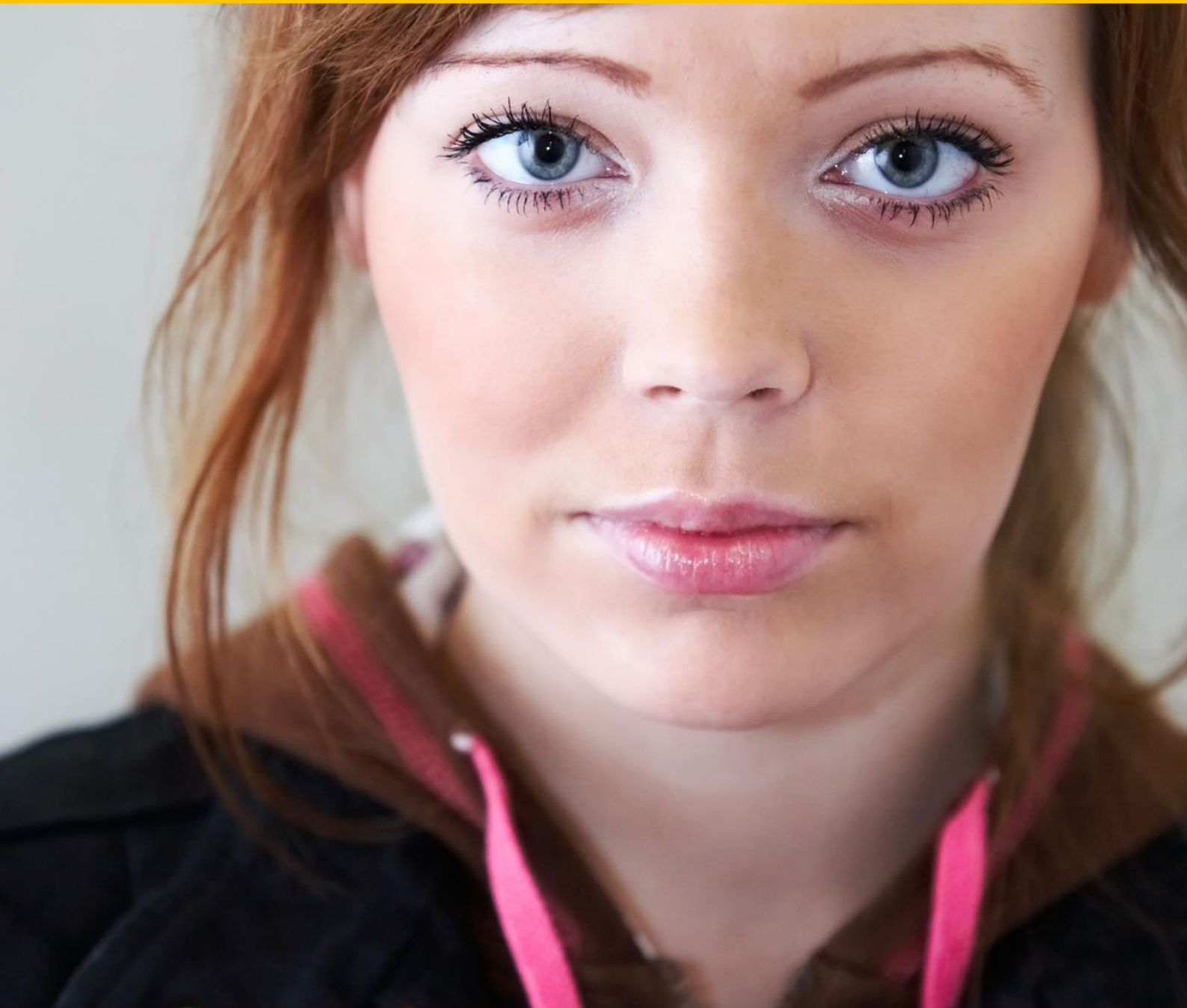

JEUGD
BESCHERMING
GELDERLAND

JAARVERSLAG 2019

CLIENTENRAAD

De cliëntenraad van jeugdbescherming Gelderland staat voor verbinding, vertrouwen en veiligheid van de cliënt. Op basis van deze uitgangspunten beoordeelt de cliëntenraad adviesaanvragen van de bestuurder. Naar aanleiding van de publicatie van landelijke rapporten, notities van de organisatie zijn in de vergaderingen van de cliëntenraad nieuwe ontwikkelingen besproken en van feedback voorzien.

De cliëntenraad vergaderde afgelopen jaar 11 keer, vrijwel altijd in aanwezigheid van de bestuurder. Aansluitend op het formele deel van de vergadering hebben de leden hun persoonlijke cliëntervaringen met elkaar gedeeld.

De continuïteit van de cliëntenraad was het afgelopen jaar een punt van aandacht. Dit Niet alleen wisselde de samenstelling van de cliëntenraad, maar ook de ondersteuning vanuit de organisatie:

De wisselende samenstelling van de cliëntenraad (van 8 tot 11 leden). Vanwege persoonlijke omstandigheden, een verhuizing of afloop van de zittingstermijn na 3 of 6 jaar, hebben 6 leden afscheid genomen van de Cliëntenraad, waaronder de secretaris van de cliëntenraad. Daartoe is in oktober 2019 gestart met werven van nieuwe leden voor de cliëntenraad. Voor de werving van nieuwe leden is de vacaturetekst geplaatst op de websitepagina en zijn teamleden gevraagd om voordrachten te doen. Eind 2019 hebben zich acht nieuwe leden gemeld. Daarmee is de cliëntenraad begin 2020 weer op sterkte.

De ondersteuning vanuit de organisatie. Begin 2019 is het privacy protocol (2018) op de webpagina van cliëntenraad geplaatst. Daarin heeft de cliëntenraad de wens voor een eigen cliëntportaal aangegeven. Afgelopen jaar was de ondersteuning vanuit de organisatie beperkter dan gewoonlijk. Dit was het gevolg van het vertrek van de ambtelijk secretaris van de cliëntenraad per 1 juli 2019. De vacature tekst is samen met de organisatie opgesteld en intern geplaatst. In september is de vacature extern uitgezet. Deze vacature is per november 2020 extern ingevuld. In maart 2019 is het informatieprotocol d.d. 20 februari 2019 besproken en aangepast. Dit protocol regelt de informatievoorziening door de bestuurder aan de cliëntenraad (september 2019).

De cliëntenraad is lid van LOC waardevolle zorg. Leden hebben zo toegang tot landelijke en regionale informatie, en kunnen een beroep doen op advies, en met korting trainingen volgen. De cliëntenraad heeft in 2019 haar kennis verrijkt o.a. door het uitnodigen van mensen uit de organisatie (interne contacten) en externe deskundigen in de vergadering. De samenwerking met de organisatie is versterkt door deelname van de cliëntenraad in de werkgroep cliëntparticipatie en door het bijwonen van externe besprekingen.

Interne en externe contacten

Interne medewerkers zijn ter vergadering uitgenodigd om meer inzicht te krijgen in:

- Mogelijkheden van *cliëntparticipatie* en feedback. In januari 2019 heeft een beleidsmedewerker van de organisatie feedback gegeven op het schema met kritische prestatie-indicatoren (KPI's) waarover de cliëntenraad in 2018 advies uitbracht. Daarbij is stilgestaan bij de aansluiting met het project FOCUS tweede fase, en de technische uitvoerbaarheid ervan in WIJZ. Het resultaat van deze bespreking is dat de cliëntenraad is gevraagd om deel te nemen in een interne werkgroep cliëntfeedback om de verbinding tussen cliëntenraad en de organisatie op dit onderwerp te versterken. Deze werkgroep is een keer bijeen geweest. Ondertussen is de notitie Samen Werken een groeidocument, dat diverse malen in de vergaderingen van september en oktober 2019 is besproken.

- *Rol van een gedragsdeskundige.* Een MT-lid geeft uitleg over de wijze waarop Jeugdbescherming Gelderland het werk van gedragskundige in de jeugdbescherming invult (juli 2019).
- Evaluatie van de *functie van cliëntondersteuner.* Elk kwartaal brengt de cliëntondersteuner schriftelijk verslag over haar werkzaamheden. In mei heeft zij haar ervaringen gedeeld met cliëntenraad ter vergadering (juni 2019).
- De cliëntenraad heeft in het jaarlijks overleg met de *Raad van Toezicht* haar visie gedeeld over zaken die de cliëntenraad aan het hart gaan (oktober 2019).
- Een lid is in gesprek geweest over de samenwerking tussen cliëntenraad en jeugdbescherming in het kader van het project "samen sterk".

Externe sprekers hebben het inzicht van cliëntenraad verdiept aangaande:

- De rol en de taak van *de Raad voor de Kinderbescherming* (RvdK). Op uitnodiging van de cliëntenraad hebben twee medewerkers van de RvdK de 12 vragen van de cliëntenraad, die zij vooraf hebben toegestuurd gekregen, ter vergadering beantwoord. De bespreking was levendig en constructief. Een tip van de cliëntenraad is door de RvdK meteen omarmd, namelijk wie brengt het kind op de hoogte van de uitslag van het onderzoek en advies van de rechtbank. Het lijkt de cliëntenraad meer dan wenselijk dat de RvdK zich niet beperkt tot onderzoek aan het begin van het jeugdbeschermingstraject, maar vooral ook na afloop ervan de (gevolgen van de) maatregel evalueert (april 2019).
- De *'Wet medezeggenschap cliënten zorginstelling'* per 1 juli 2020. LOC heeft ter vergadering een presentatie gegeven over de gevolgen van de invoering van deze nieuwe wet (Wmcz) voor de cliëntenraad en de organisatie. Deze informatiebijeenkomst was tevens een moment om met andere cliëntenraden in het land ervaringen over cliëntenparticipatie uit te wisselen (november 2019).

Overige contacten met extern:

- Voor de controle-audit m.b.t. certificering van de organisatie zijn twee leden van de cliëntenraad door het Keurmerkinstituut (KMI) geïnterviewd op 29 maart 2019.
- In april 2019 hebben leden van de cliëntenraad een gesprek gehad met adviesbureau InterPactum omtrent het begrip '*Partnerschap*' en de identiteit van JbGld. Naar aanleiding van de vraag over de (externe) profilering en positionering zijn er een aantal gesprekken gevoerd tussen JbGld en InterPactum (IP). Er is in 2018 onder andere een FOCUS-traject opgestart, een kernwaarden-sessie georganiseerd en er wordt gewerkt aan een '*corporate story*'. Als vervolg op deze ontwikkelingen blijft JbGld zoeken naar aanvullende manieren waarop zij haar identiteit nog sterker extern en herkenbaar kan profileren richting haar partners.
- Eén lid heeft een bijeenkomst gevolgd over de spagaat tussen het beschermen van de *privacy* enerzijds en de mogelijkheden die de wetgeving biedt (rechten van het kind, burgerwetboek en AVG (november 2019 in Wijchen). Die kennis is gedeeld met cliëntenraad en de organisatie.
- Overleg met de *politie* over hun rol in de keten. Vragen over het opsporen, handhaven, bijvoorbeeld als het gaat om omgangsregelingen en/of onttrekking aan het ouderlijk gezag, zijn aanleiding om het lijntje met de politie te leggen. Doel van de JbGld is om het om de maatschappelijke betekenis van de politie te versterken (september 2019).

De cliëntenraad is door de gecertificeerde instelling gevraagd om deel te nemen aan de volgende externe bijeenkomsten:

- 'Geweldloze jeugdzorg'. Naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek naar geweld in de Nederlandse jeugdzorg sinds 1945 is deelgenomen aan twee dialoogsessies op landelijk niveau met professionals in de jeugdzorg, ervaringsdeskundigen en experts. Doel is om geweld in de jeugdzorg (jeugdhulp) te voorkomen (in januari en maart 2020). Aan de hand van het rapport van Commissie De Winter en het standpunt van de ombudsvrouw Kalverboer is dit onderwerp uitgebreid in de juni vergadering besproken.
- De cliëntenraad heeft ongevraagd geadviseerd over een evaluatie onderzoek naar verkorting van de keten in de regio FoodValley n.a.v. de vraag aan de organisatie om te participeren in de klankbordgroep van de pilot 'Jeugdbescherming Dichterbij'. Over de start van de pilot uit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd', gericht op het realiseren van één team (samenwerking GI, RvdK en VT) van jeugdbescherming dichtbij het lokale team, was de cliëntenraad niet eerder geïnformeerd (juli 2019).
- De cliëntenraad sloot aan bij de mini-conferentie 'alle kinderen blijvend veilig', georganiseerd door de vier GI's in Gelderland. Centraal thema was samenwerking in de keten: zichtbaar was het gat tussen het zorgveld en de gemeenten. Uit een presentatie n.a.v. het rapport 'Zicht op outcome' (NJI) werd duidelijk in de loop der jaren weinig voortgang is geboekt. (oktober 2020).
- Op uitnodiging van de Raad voor de Kinderbescherming heeft een van de cliëntenraadsleden een ouderbijeenkomst van de RvdK bijgewoond.

In 2019 zijn vier adviesaanvragen door de cliëntenraad behandeld, te weten:

1. Advies aanvraag dd 13 juni 2019 over de wervingsprocedure van de nieuwe voorzitter van Raad van Toezicht. De cliëntenraad heeft op 4 juli hierover geadviseerd. Na inspraak over het profiel en een adviesgesprek met de beoogd voorzitter in november, heeft de cliëntenraad positief geadviseerd over diens benoeming.
2. Adviesaanvraag Methodische verdieping op FOCUS d.d. 9 augustus 2019. De cliëntenraad heeft verschillende verhelderende vragen ingediend bij de bestuurder. Na een toelichting door de bestuurder heeft de cliëntenraad een positief advies kunnen geven (september 2019).
3. Adviesaanvraag "het goede gesprek" (vernieuwing gesprekscyclus medewerkers) d.d. 19 september 2019. Na een informatieronde heeft de cliëntenraad hierover positief geadviseerd met het verzoek om te monitoren van hoe medewerkers omgaan met cliënten en of zij hen expliciet vragen om cliëntfeedback.
4. Advies aanvraag aanpassingen in structuur, functies en aankondiging werving beleidsmedewerker, d.d. 26 november 2019. De cliëntenraad acht deze organisatieverandering nodig om de gewenste cultuuromslag te maken en het personeelstekort in de jeugdzorg te tackelen, en adviseert de bestuurder hierover positief.

Andere nieuwe ontwikkelingen die gevolgd worden zijn:

- Mediation trajecten en JIM aanpak (een vertrouwenspersoon voor het kind);
- Incidenten en calamiteiten, mede naar aanleiding van het bericht "jeugdzorg leert weinig van calamiteiten" over het Nivel rapport 'Sectorbreed leren van calamiteiten in de jeugdhulpverlening' (november 2019);
- Omgaan met agressie tegen jeugdprofessionals;
- Samenwerking met Jeugd Veilig Verder;
- De (dreigende) sluiting van de Hoenderloo groep.

De cliëntenraad sloot 2019 af met een kerstdiner samen met de bestuurder. Daar was ook gelegenheid om de secretaris en leden die stoppen met de cliëntenraad te bedanken voor hun (jarenlange) inzet.